

Οι ανωφελείς στα καθ' ημάς κλασικοί πρόγονοί μας...

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ
συγγραφέα-πανεπιστημιακού
chbelles@gmail.com

Γνωρίζετε πώς καταπολεμά τον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό – την πιο επικίνδυνη αλλοτριωτική έκφανση του καπιταλισμού – ο πρόεδρος της Βενεζουέλας Ούγκο Τσάβες, ο σαλός και αφορεσμένος, καταπώς μυκτηρίζεται από τους Αμερικανούς και τα τσιράκια τους; Στη Βενεζουέλα, λοιπόν, βρίσκεται σε εξέλιξη ένα **επαναστατικό σύστημα εκπαίδευσης παιδιών** στην κλασική μουσική. Σήμερα είναι ενταγμένα σ' αυτό 350.000 παιδιά, με προοπτική να εγγίξουν το εκατομμύριο. Πέρα από τις γνωστές θετικές συνέπειες της μουσικής στην ψυχική δόμηση του ανθρώπου, τα παιδιά της Βενεζουέλας, τα παιδιά της αλητείας, των φαναριών καταυγάζουν στις γειτονιές του κόσμου σαν μεγάλοι μουσικοί και διευθυντές των σπουδαιότερων χορωδιών. Πρόκειται για μια μοναδική στον κόσμο καλλιτεχνική και κοινωνική πρωτοβουλία με στόχο να βοηθηθούν τα φτωχότερα παιδιά να ξεφύγουν από την ανέχεια και μιζέρια, να αποκτήσουν ένα σύνολο αξιών χάρη στη μουσική παιδεία, να μνηθούν στην αισθητική, να «εξυψωθεί η ψυχή τους», όπως χαρακτηριστικά υποστηρίζει ο συνθέτης και πρωτομάστορας του προγράμματος, Χοσέ Αντόνιο Αμπρέου. Μακρύς ο κατάλογος επιτυχιών διεθνούς μαρμαρυγής. Ενδεικτικά: Λέναρ Ακόστα, κλαρινετίστας, πρώην εννεάκις φυλακισμένος για ένοπλη ληστεία και λαθρεμπόριο ναρκωτικών. Μιγκέλ Νίνο, βιολοντσελίστας, πρώην παιδί του δρόμου. Έντικσον Ρουίς, κοντραμπάσο, πρώην χειρώνακτας σε σούπερ μάρκετ κι απ' τα 17 του (το 2002) το νεώτερο μέλος της φιλαρμονικής του Βερολίνου(1). Παρεμπίπτον: Στη Βενεζουέλα, η UNESCO, ανακοίνωσε την παντελή έλλειψη αναλφαβητισμού.

Ξέρετε πως στη Βενεζουέλα **μπήκε στα σκαριά Πανεπιστήμιο που δομείται πάνω στις ιδέες της Πλατωνικής Παιδείας**, των κλασικών σπουδών; Το πείραμα της πολιτιστικής ανεξαρτησίας δεν είναι εύκολη υπόθεση. Ο λαός της Βενεζουέλας, οι λαοί της Λατινικής Αμερικής αντιστέκονται στον πολιτιστικό ιμπεριαλισμό με τις αρχαιοελληνικές σπουδές παρά πόδα!!! Τα μεγάλα κλασικά έργα είναι σύγχρονα, γιατί οι ανθρώπινες συμπεριφορές επαναλαμβάνονται, γιατί εξακολουθούν να δίνουν απαντήσεις διαχρονικές.

Στην ίδια τροχιά κι οι απόψεις του Καθηγητή στην έδρα της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Γένοβας, Φράνκο Μοντανάρι, για την ανεκτίμητη αρωγή των αρχαιοελληνικών σπουδών, ακόμη και σε φοιτητές θετικών επιστημών: «πολλοί φοιτητές μου έχουν διαπρέψει στους τομείς της βιομηχανίας και της οικονομίας, επειδή, χάρη στην κλασική παιδεία τους, έχουν αναπτύξει τη σκέψη και την ικανότητά τους να μαθαίνουν διαρκώς νέα πράγματα και να είναι ευρηματικοί». Στο ίδιο μήκος κύματος και οι διαπιστώσεις του Καθηγητή Κλασικών Σπουδών και Συγκριτικής Λογοτεχνίας στο Χάρβαρντ, Γκρέγορι Νας.⁽²⁾

Ένα ακόμη απάνθισμα-φωτοστέφανο για τους κλασικούς ημών προγόνους, μέτρο-πρόκληση: οι Γάλλοι, οι Ισπανοί, οι Γερμανοί, οι Άγγλοι, οι Κινέζοι, οι Ιάπωνες συνεχώς διευρύνουν τη διδασκαλία της αρχαίας ελληνικής στη Μέση και Ανωτάτη Εκπαίδευση, σαν **υπέρτατη αναγκαιότητα αντιστράτευσης στο τεχνοκρατικό σύνδρομο της εποχής.**

Ο Ντίτερ Μπράουν, που διδάσκει αρχαία ελληνικά στο γυμνάσιο Μπετόβεν της Βόννης, ρωτήθηκε ποια θέματα αγγίζει ο μαθητής δουλεύοντας πάνω στη γλώσσα

του Θουκυδίδη και απάντησε: «Το τι είναι ευτυχία, τι σημαίνει ο θάνατος για τη ζωή, πώς θα αξιοποιήσω με νόημα το χρόνο μου», για να καταλήξει στη διαπίστωση πως «τα αρχαία ελληνικά **σε αναγκάζουν να ασχοληθείς με την ουσία των πραγμάτων**».

Σε 13 δημοτικά σχολεία της Βρετανίας, στην περιοχή Όξφορντσιρ, αρχικά, θα διδάσκονται απ' το Σεπτέμβριο τα αρχαία ελληνικά. Τα βρετανικά ΜΜΕ με χαρά ανακοινώνουν το γεγονός της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας του Αρχιμήδη και του Ηρόδοτου. Ο δημοσιογράφος Χάρι Μάουντ, μεταξύ των άλλων, γράφει στο blog του: «Είναι θαυμάσια είδηση ότι τα αρχαία ελληνικά θα διδάσκονται στο δημοτικό. Θα βελτιώσουν τις δεξιότητες των παιδιών στην αγγλική γραμματική και θα τα **εισαγάγουν στον ελληνικό πολιτισμό, το λίκνο του δυτικού πολιτισμού**». ⁽³⁾

Οι ανωφελείς, οι έωλοι, οι «δύσπεπτοι», λοιπόν, στα καθ' ημάς, κλασικοί πρόγονοί μας – Όμηρος, Ησίοδος, Πλάτωνας, Σωκράτης, Αριστοτέλης, Θουκυδίδη, Σοφοκλής – αΐδιο φως στους επήλυδες, όπου γης. Σε τούτη την ολική κρίση – οικονομική, θεσμική, κοινωνική – η παράμετρος Παιδεία συνιστά κραυγαλέο έλλειμμα και ζητούμενο μιας και το πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμά της αποτελεί παράγοντα εκ των ων ουκ άνευ που απογειώνει την κοινωνία, ανεβάζει τον ήλιο ψηλά. Όλα είναι θέμα παιδείας και όλων προϋπόθεση η παιδεία, όπως υποστηρίζει με το δικό του ιδιαίτερο τρόπο ο ξιφήρης, αειθαλής Κώστας Τσόκλης: «Ένα πράγμα που έχω πολλές φορές πει και δεν **έχουν κατανοήσει οι ενδιαφερόμενοι είναι ότι αυτό που έχει καταστραφεί είναι ο άνθρωπος - Έλληνας. Το θέμα για την Ελλάδα είναι πολιτισμικό, δεν είναι οικονομικό.** Οι άνθρωποι είναι χαλασμένοι. Και χαλασμένοι άνθρωποι, χαλασμένα πράγματα θα κάνουν. Ας λυπηθούμε τις εξαιρέσεις».

Η Ιστορία και τα όνειρα, συχνά, πορεύονται με ειρωνεία και ανείπωτη οργή εκδίκησης. Έτσι, καταπώς τραγικά προτρεπτικά κελεύει απ' τις κοιλάδες της αιωνιότητας ο μεγάλος μας ποιητής: «Την οργή των νεκρών να φοβάσαι και των βράχων τ' αγάλματα»...

(1) «Ελευθεροτυπία» 4-12-09. (2) «Βήμα» 16-6-10. (3) «Ελευθεροτυπία» 31-7-10.